

2457-2

DISSERTATIO IN AVGVRALIS
DE
E M P Y E M A T E

Q V A M
P R A E S I D E
D. GEORGIO RVDOLPHO
BOEHMERO
THERAPIAE PROF. PVBL. ORD. ACADEMIAE SENIORE
PHYS. PROVINC. SOCIETATIS LIPS. OEC. SOD.

P R O
G R A M D V D O C T O R I S
M E D I C I N A E E T C H I R V R G I A E
DIE VIII. MENS. DECEMBER. MDCCC

H. L. Q. C.

P V B L I C E D E F E N D E T
A V C T O R
C A R O L V S F R I D E R I C V S K I E L M A N N
L O E B A V I A - L V S A T V S
M E D I C I N A E C A N D I D A T V S.

VITEBERGAE
LITTERIS ADAMI CHRISTIANI CHARISI.

Pathol. spec.

423,20

Pathol. spec. 1294

LIBRARY OF VATICAN CITY LIBRARIES

A T A B E L I C H T I N G

O R T I O U S Y E R O D O H O G

O R T I O U S Y E R O D O H O G

O R T I O U S Y E R O D O H O G

O R T I O U S Y E R O D O H O G

O R T I O U S Y E R O D O H O G

O R T I O U S Y E R O D O H O G

O R T I O U S Y E R O D O H O G

O R T I O U S Y E R O D O H O G

O R T I O U S Y E R O D O H O G

O R T I O U S Y E R O D O H O G

O R T I O U S Y E R O D O H O G

O R T I O U S Y E R O D O H O G

O R T I O U S Y E R O D O H O G

VIRIS
IVRIVM CONSULTISSIMIS, EXCELLENTISSIMIS,
AMPLISSIMIS DOCTISSIMIS
CIVITATIS LOEBAVIENSIS
C O N S V L I B V S
P R A E T O R I
AC CAETERIS
SCABINIS ET SENATORIBVS

PATRONIS INDVLGENTISSLIMIS

ET PIE COLENDIS

H A S

STVDIORVM ACADEMICORVM PRIMITIAS

A N I M O D E V O T I S S I M O

D. D. D.

I N Q U I R A M I

A V C T O R.

Intrōitūs.

Empyema, inter morbos atrocissimos referendum esse, extra omnem dubitationem propterea videtur positum esse, quia sedes eius non organa solum ambit, quae proxime ad vitam exercendam et fere vnicē conferunt, sed viscera etiam, in quibus sedet, interdum simul erosa sunt, et fere a suppuratione consumta. Accedit et hoc, quod diagnosis huius morbi interdum obscura sit, vtpote cum facile possit confundi cum aliis morbis similibus, v. c. cum Hydrothorace, cum quoquis hydrope sacato, et tum demum morbus detegatur, si omnis spes illum tollendi penitus deleta est, et remedium fere vnicum, scilicet Paracenthesis, siue operatio chirurgica, qua pus, post factam incisionem siue perforationem, ipsum viscus aegrotum tangentem, euacuatur, vel ex metu Medici, vel horrore aegroti intermissum, locum habere potest.

Quae cum ita sint, operaे pretium quemque facturum esse puto, qui, quantum viribus suis efficere possit, aliquid ad hunc morbum illustrandum adferat. Itaque audebo in hac dissertatione inaugurali de Empyematis natura ac cura-
tione agere; quae tractatio laudem quidem operis perfecti ac omnibus numeris absoluti non reportabit, quippe profecta a

A

iuue-

iuuenili ingenio, crebra ac repetita experientia nondum ad certitudinem perducto, attamen animum ad huins et aliorum morborum naturam indagandam ac tractandam magis incitabit.

S E C T I O I.

Empyematis definitio, causae.

§. I.

Empyema s. Empyesis, (quae vox descendit ab ἐν, intus, et πύων, pus) significat in sensu latiori, apud veteres imprimis vistato, quamicumque collectionem puris in partibus interioribus corporis nostri.^{a)} Nostro autem aevo, Medici et Chirurgi Empyemate tantum puris collectionem in cano thoracis indicant, quam iterum in veram ac spuriam distinguunt. Quodsi enim pus inter pleuram costalem et musculos intercostales, vel in duplicatura mediastini haeret, Empyema spurium oritur.^{b)}

§. II.

At enim vero, si inflammatio facta in pulmone, pleura, mediastino, pericardio vel in diaphragmatis conuexa parte, suppurationem cum inseguente abscessu procreauit, quo rupto, pus in pectoris cauum effunditur, Empyematis veri nomen praese ferre dicitur. Attamen Empyema etiam inde originem trahere potest suam, quando suppuratione in partibus remotioribus producta, pus in pectoris cauum deponitur, quod accidere solet

^{a)} Vid. FOESII oeconomia Hippocratis p. 204.

^{b)} Conf. GROSCHKE de Empyemate, Goett. 1784.

folet post anginam inflammatoriam, hepatitidem ^{c)} et abscessum muscularum colli.^{d)} Dein quoque Empyema interdum oritur e tuberculis variisque indurationibus pulmonum, quae per plures annos absque magna molestia absconditae fuerunt.^{e)} E quibus omnibus patet, a causa etiam minus aperta pus in thoracis cauo colligi et Empyema praeter omnem medici expectationem oriri posse. Causis porro Empyematis occasionalibus non immerito annumerabis contusiones et vulnera thoracis, et haec praecipue, si nimis cito extus fuerint clausa.

§. III.

Nec minus operae pretium mihi esse videtur, hoc loco pauca quaedam de suppuratione inferere, ad illustrandam nostri morbi originem, quam maxime facientia, praecipue, cum medici de pyogenia in diuersissimas abeant sententias, quas omnes lubenter tacerem, nisi verendum esset, me necessarii aliquid prae nimia festinatione omisisse. Verum enim vero non nulli affirmant, impuritates sanguinis fontem puris aperire; quod si esset, omnis suppuratio merito esset habenda pro remedio purgatorio sanguinis inquinati. Secundum CVLLENVM^{f)} autem ope fermentationis pus efficitur. Alii porro dicunt, crusta inflammati materialiter esse, ex qua pus præparetur. Alii demum, pus resolutione telae cellulosa oriri, existimant.

A 2

At

c) MORGAGNI de sed. et caus. morbor. epist. XXVI. n. 4.

d) MARTINIERE, Mémoir. de l' Acad. de Chirurg. T. IV.

e) BAGLIVI^t Prax. med. Lib. I. Cap. IX. p. 35. HIPPOCRAT. de intern. affect. Cap. IV. ID. de morb. Lib. I. Cap. VIII.

f) Anfangsgr. der prakt. Arzneywissenschaft To. I. Libr. I. p. 164.

At enim vero, quod ad primam sententiam attinet, experientia docet, quo maior copia impuritatum sanguinis sit, eo imperficiorem esse suppurationem, et quo melior sit mixtio sanguinis, eo perfectiorem illam fieri. CULLENII vero theoria a fermentatione suppurationem prouenire, admitti non potest, quia pus plane differt ab omnibus productis, ope fermentationis oriundis. Sententia tertia facile refutari potest, quia suppurationis etiam sub tali corporis conditione oriatur, quae sanguinis crusta inflammatoria prorsus caret. Quarta tandem hypothesis a veritate prorsus recedit, quia vlcera artificialia per longum tempus durant, absque consumtione ac destructione telae cellulosa vel partium vicinarum. Exinde maxime igitur probabile mihi videtur, suppurationem nihil aliud esse, nisi peculiarem auctam secretionem vasculorum, pendentem a peculiaritate horum irritabilitate ab inflammatione solummodo deriuanda. Quodsi vero nonnulli medicorum ^{g)} huic sententiae non fauent, potius existimant suppurationem absque praegressa inflammatione oriri posse, ideo forsitan hanc minus probabilem sententiam assumerunt, quod antecedentem inflammationem non rite perspectam habuerint, id quod imprimis in inflammatione occulta viscerum facile accidere solet. Caeteroquin etiam in suppuratione per metastafin, vt causam secundariam orta, inflammatione semper in loco primo affecto praegressa est. Ex his dictis satis superque appareat, suppurationem sine inflammatione nullo modo oriri posse, quum suppurationis semper morbus sit

g) Conf. de HAEN Ratio medendi T. II. SCHROEDER, Diss. de puris absque praegressa inflammatione origine, Goett. 1766. BOEHMER, de Genesi materiae purulenta fine praegressa inflammatione, Hal. 1767.

fit secundarius, qui sine morbo primario nunquam existerre possit.

Causas praegressas suppurationis hoc loco speciatim enarrare, propterea supersedeo, cum hoc nimis longum esset, meque tantum de Empyemate acturum a proposito retineret.

SECTIO II.

D i a g n o s i s .

§. IV.

Quum Empyema tanquam morbus secundarius alias morbi fit effectus, permultum interesse debet, ut medicus praegressorum morborum decursum sollicite perpendeat, et inde cognoscat, an in morbi historia talia signa occurant, quibus de Empyematis praesentia certior fieri possit; turpe certe foret medico in diagnosis formanda errare, et demum facta thoracis paracenthesi errorem suum cognoscere, quod scilicet loco puris in thoracis cauo alia causa materialis adsit, pulmonibus infensa.

§. V.

Quodsi pars interna vel externa pectoris inflammata est, et inflammatio per viginti dies durauit, nec signa resolutionis felicis ac exoptatae apparent, quamquam dolor caeterum remittat, si horribiliones leues intercurrunt, vagae nec ulli certo ordini adstrictae, nec a manifesta causa excitatae; si dyspnoea manet, sudores tenues et profusi circa pectus, collum et ceruicem erumpunt, cum pulsu debili et molli, tunc suppuration omnino timenda est. Signa autem suppurationis iam factae,

A 3

funt

sunt haec: pulsus frequens, vespertina exacerbatio cum frigore, genarum et labiorum rubor, calor in vola manuum vrens, respiratio frequens, difficilis et anhelosa post pastum vel motum voluntarium aucta, tussis pertinax, sicca, grauitas pectoris, maces, digiti in extremitatibus calidi, vngues recurui, intumescentia faciei, abdominis et pedum, anxietas, vertigo, lipothymia. Colligitur vero pus in proprio sacco, per substantiae pulmonalis consumtionem formato, siue sic dicta vomica producitur.

§. VI.

Nunc nobis dicendum erit de iis, quibus pus in thoracis cauum effusum appareat, signis. Etenim si pus non eicitur, sed circa diem vigesimum suppurationis aegrotus dolorem fugacem pungentem, et dein fluctuationem in pectore cum subito leuamine, et mitigatione antea praesentis doloris sentit, tunc abscessum ruptum, et pus in thoracis cauum effusum esse, contendunt. Leuamen dein, quod aeger subito post puris effusione percipit, a puris transitu ex angusto in ampliorem locum pendet. Paulo vero post pus effusum maiorem minoremque molestiam iterum creat pro varia sua copia et mole. Summa respirandi difficultas sequitur, accedit oedema in musculis dorsi et quadrato lumborum, diaphragma interdum deprimitur, thorax in postica parte onere quasi pergravi oppressus est, et sub concussione extus facta excitat obscurum et fluctuantem sonitum.^{b)}

§. VII.

b) AVENBRUGGER, inuent. nov. ex percuss. thorac. human. intern. pector. morb. detegend. Vind. 1761.

§. 7.

Quoniam operatio magnam cautionem postulat, accurate omnino discernendum est, an in pectoris cauo uno vel altero, an in utroque simul, vel in aliis partibus pus sit collectum, ideoque de signis specialibus, quae hanc differentiam indicant, nunc dicendum erit. Quodsi in utroque cauo pus haeret, oppressio et fluctuatio per totum pectus aequalis est, ita, ut in situ erecto et aliquo modo supino aeger optime se habeat, ac multum se sentiat leuatum. Sin vero aeger solummodo in dolente latere decumbere potest, pus in hoc cauo certe collectum erit, quia in superiore latere haerens, secundum leges ponderis mechanicas mediastimum premit, et liberam pulmonis actionem impedit. In latere quoque, ubi pus haeret, strepitus, si pus scilicet non nimis spissum est, sentitur, et latus affectum etiam externe magis intumescit, quam latus oppositum. Cordis palpitatio, tremor, anxietas, vertigo, lipothymia, pulsus debilis, febris continua, indicant, pus in pericardium effusum esse. Quodsi autem pus in mediastini duplicatura colligitur, molestia magis antrorsum et retrorsum sentitur, ob nexum cum sterno et vertebris dorsi. Sin autem pus magis sub sterno vel in diploë sterni sedet, aeger pondus et oppressionem ibidem sentit, et pectori incumbens facilis respirat. Puris vero collectione facta in mediastino postico, aeger commodius se habebit sub decubitu supino, tantummodo sentiet, dum frigida praecipue deglutit, molestiam et obstaculum graue. Licet autem cuncta haec symptomata adsint, diagnosis tamen, ut supra monui, interdum obscura erit, quoniam etiam in corpore exanimato pus interdum inuenitur, cuius praesentiam propter

pter signorum suppurationis defectum, in homine vivo, nequidem opinari licebat.ⁱ⁾

SECTIO III.

P r o g n o s i s.

§. VIII.

Illa nimirum symptomata morbi, e quibus ad huius faustum vel infaustum, serum aut propinquum, qualemcumque tandem exitum concludimus, signa constituant prognostica, quibus prognosis, siue iudicium de statu futuro morbi eiusque exitu, atque huius vario modo complectitur. Itaque Empyema, ut omnis morbus, finitur vel sanitate, vel morte, vel alio morbo. Salutarem nostri morbi exitum sperare possumus, si apertura abscessus satis mature facta fuit, pus purum effluit, aeger sine febri est, aluum quotidie exonerat, bene digerit, et caeterum perfecta gaudet corporis valetudine. Verum enim vero, si pulmo exulceratus est iam ante Empyematis ortum, si pus cruentum, coenosum et graueolens excreatur,^{k)} si febris phthisica vehementer vrget, et vires valde consumtae sunt; si pus clausum manet, vel per diaphragma sibi viam aperuit, ad ventriculam^{l)} vel

i) GILBERT, *praktische Beobacht.* S. 373. BONET. Sepuler. anatom. diuersis in locis.

k) Sic iam monuit HIPPOCRATES Aph. Se^t. 7. aph. 44. quicunque suppurati vruntur, aut secantur, siquidem pus purum fluat et album, euadunt, si vero subcruentum et coenosum et graueolens, pereunt.

l) Medical Essays, Tom. I. p. 341.

vel ad hepar,^{m)} vel ad abdomen et ascitem purulentam effecit, tunc tristia fata aegrotorum manent, tamque misera est eorum conditio, ut pereundi certissimum ipsis immineat periculum. Suffocationem quoque minatur pus e pulmonibus arrosis in asperam arteriam effusum et subito collectum.

§. IX.

Obseruarunt etiam, puris absorptionem ac euacuationem vel per sudorem, vel vrinam, vel aluum, vel abscessus circa aures, crura, hypochondria ortos. Nec desunt exempla, vbi pus ope abscessus sibi viam fecerit per musculos intercostales et integumenta communia cum felici successu.ⁿ⁾ E contrario vero, si effluxus puris spontaneus a sola natura expectatur, certum foret, multos perituros esse, qui per operationem, quam ars instituere docet, seruari potuissent. Medici tamen est, sedulo attendere, an natura tale quid sit molitura, etenim, quamvis operatio instituenda sit, tamen quoque medicamenta apta, nisum naturae adiuuantia, adhibenda sunt. Caeteroquin etiam haud tristi semper cum successu natura interdum intus quasi fontanellam format, et per reliquam vitam tussim cum sputo purulento et sine magna molestia coniunctam, excitat, vel extus fistulam constituit, quibus quasi remediis vita interdum conseruatur.

§. X.

At enim vero, cum ad illustrandam nostri morbi natu-
ram, eiusque sanationem quam maxime conferat, scire, an pus
purum

^{m)} Ibid. Tom. II. p.332. v. SWIETEN comment. in Boerhaav. Aphor.
Tom. I. §. 301. p. 501.

ⁿ⁾ Conf. WEPFER, Obs. anat. p. 359.

purum sit, nec ne? videtur mihi, non superfluum, quaedam hoc loco de hac re inserere.

Licet autem nostra imprimis aetate indefesso studio Exper. Virorum, BRUGMANNI,^{o)} DARWINI,^{p)} GRASMEYERI,^{q)} HOMEI,^{r)} MERKII,^{s)} FOVRCROY et VAVQVELIN,^{t)} tantum praestitum sit, vt noua imprimis lux, ope analyseos chemicae incensa, tenebras, hanc rem huc usque circumfundentes, dissipauerit, tamen omnibus eorum disquisitionibus ac curis nouis et repetitis rem dubiam adhuc et ambiguam, nondum ad summam certitudinem esse perductam, in aprico est; quippe quod in definienda indole puris multum pendeat a propria visceris structura, a causa, loco, humorum dyscrasia vel eucnymia, et tempore suppurationis. Sic enim mutatur color puris in hepate a bile, in aspera arteria interdum a muco nigro glandularum^{u)} etc. Signa primaria puris sunt: Pus purum colorem album, subflavum, et consistentiam syrapi referens, et acrimoniae et proclivitatis ad putredinem expers esse debet. Vncia vna puris cum vnciis duodecim aquae purae,

dilu-

^{o)} Diff. de Pyogenia, Lugd. Bat. 1787.

^{p)} Samml. auserlesen. Abhand. für prakt. Aerzte. VI. Bd.

^{q)} Abhandlung vom Eiter, und den Mitteln, ihn von aehnlichen Feuchtigkeiten zu unterscheiden, Goetting. 1790.

^{r)} Ueber die Eigenschaften des Eiters, in den Samml. auserl. Abh. für prakt. Aerzte. XII. Bd.

^{s)} Geschichte eines geheilten Eitergeschwürs in den Harnwegen, nebst den Unterscheidungszeichen des wahren Eiters vom eiterhaftem Schleime, 1794.

^{t)} de utroque conf. REILS Archiv für die Physiol. I. Bd. III. Heft.

^{u)} Vid. HENDRY Diff. de secretione glandularum. Edinb. 1774.

diluta, et cum olei tartari per deliquium vncia vna mixta, constituit collam, quae quo citius oritur, et quo magis cohaeret, eo melius quoque iudicatur pus. Bonitatem puris etiam colligimus, si illud globulis compositum sit, et per solutionem Salis ammoniaci coaguletur. Ratione ponderis autem pus a muco non semper differt, cum mucus ex illis cauitatibus, ad quas aditus aëri non patet, pariter in aqua demergitur, e.g. mucus ex vrethra.

SECTIO IV.

C u r a t i o .

§. XI.

Quodsi nunc ex antecedentibus satis constat, pus in thoracis cauis haerere, primum omnium, vt medicorum experientia docuit, probatissimumque auxilium consistit in euacuatione puris, et quidem breuissima via. Huic vero indicationi, quam dicunt curatoriam, dupli modo satisfieri potest, vel per eas, quas natura monstrat, vel per alias ope paracenthesis patefactas vias, inter quas hae praeferenda erunt, quippe quod si illas exspectare velis, aeger plerumque febri phthisica periret, (vt iam in §. VIII. commemorauimus) cum e contrario paracenthesis instituta, secundum experientiam Celeberr. Medicorum, ^{x)} nec periculosa,

B 2

nec

^{x)} Vid. GALENVS de anat. admin. Lib. I. C. XIII. PYRMANNI Chirurg. Lorbeerkrantz, p. 438. STALPART van der WIEL, cito tatus a Bartholino Anat. p. 438. RAVATON Chirurg d'armée, Paris, 1768. p. 215. MESNIER Abhandl. der Akad. der Chir. T. VI. p. 451. SEDITIER in mercure de France, 1757. Febr. Hamburg. Magazin. T. XX. Abh. der Acad. der Chir. T. cit. MARTINIER Mémoir.

nec valde dolorosa sit. Immo Exper. BELL vomicae operationem felici successu instituit.⁹⁾

Attamen non raro occurunt symptomata, paracenthesin disfudentia, e. gr. magna corporis debilitas, exulceratio aliquius visceris nobilis antequam Empyema fit, pus malignum, humores inquinati ac colliquati, et terror aegroti animique prostratio, quae omnia operationem respidunt.

§. XII.

Paracenthesis vero ipsa dupli modo instituitur, vel per incisionem, vel per perforationem, de illa, quae ope incisionis fit, primo agam, quae sic peragitur. Aeger corpus suum oblique antrorsum flectere debet, quo costae a se inuicem recedant, et locus incidendus maxime promineat. Famuli, qui chirurgo adstant opera leuanda gratia, dein cutim quam maxime adstringere atque per totam operationem in adstringenda cute pergere debent. Quo facto chirurgus cum scalpello tensos musculos intercostales et pleuram costalem eo loco, vbi intumescientia apparet et dolor fixus sentitur, vel si hic non percipitur, inter sextam et septimam costam deorsum numeratum, circiter tres vel quatuor digitos transuersos a spina dorsi, caute, ne perscindantur vasa intercostalia vel pulmo laedatur, secundum costarum cursum dissecat, ut apertura externa circiter duos pollices transuersos, interna vero solummodo per unius pollicis

trans-

Mémoir. de l' Academ. de Chirurg. T. IV. GALLANDAT in den Samml. auserles. Abhandl. für prakt. Aerzte, I. Theil. LODERS Journ. der Chirurg. I Band. 4. St. de FABRICE Diff. de Empyem. Mediastin. anter. einsque curatione. Altorf. 1796.

9) Vid. LODERS Journal der Chir. I. c.

transuersi longitudinem pateat. Quodsi acciderit, vt hoc loco pleura costalis cum pulmone concreta reperiatur, incisura magis ad sternum producenda, vel noua paracenthesis paulo superius seu inferius instituenda. Propterea chirurgi est, prius quam pleura percindatur, sedulo inquirere, an hoc loco pleura concreta sit cum pulmone, nec ne; id quod ita perscrutandum est, vt respiratione retenta aeger corpus flectet deorsum ex obliquo ad latus apertum, et chirurgus ope digitii fluctuationem puris sentiat, qua demum explorata, continuanda est operatio. In aperturam factam immittenda est cannula argentea,^{z)} in thorace ope fasciae annularis retinenda, et ombolo paruo claudenda, ne omne pus simul vna vice, sed per interualla effluat, propterea quod subita euacuatione lipothymia, imo mors oriri potest. Omni quoque modo impediendum est, quo minus aér intret pectoris cauum, partim, ne pulmo comprimitur, partim, ne procliuitas puris ad dissolutionem, si pus corruptum adest, in thoracis cauo augeatur.

Attamen introitus aëris secundum obseruationes HEMANNI,^{a)} non semper suffocationis periculum adfert, vti quidem van SWIETEN^{b)} atque HALLERVS^{c)} timuerunt. Singulis diebus bis aut ter de die portio puris debita emittenda, et vulnus plumoueolo et cerato simplici obligandum est, ope fasciae humeralis affigendo. Quodsi vero effluxus supra dies viginti durat, fistula facile generatur, a qua (vt in §. IX. iam

B 3 dixi)

^{z)} Qualem delineauit BELL in Chirurgia II. Theil, V. Kupfers. 34. Figur.

^{a)} Vid. Dessen chirurgische Auffsätze, Berl. 1778.

^{b)} Commentar. in Boerhaav. Aphor. T. I. p. 269 et 500.

^{c)} Element. physiol. T. III. Lib. VIII. Sect. II. §. VI. et Sect. III. §. V.

dixi) si radicalis curatio effici non potest, saepe conseruatio vitae pendet. Si vero pus concretum, vel ipse pulmo obdurauerit exitum, remouenda sunt haec obstacula ope aptorum auxiliorum. Si pus tenax est, in thoracis cauum iniicienda sunt fluida lene abstergentia, de quibus aliquid remanere debet intus usque ad proximam deligationem, quod etiam de antisepticis valet. Hic e. g. profunt: rec. mell. rosar. vini albi aa. vnc. vna decoct. hordei vnc. sex. misc. et similia. In corrupto vero pure antiseptica applicantur; e. g. infus. cort. Chin. Scord. Rutae cum melle rosar. et extr. Myrrhae aquos. De medicamentis internis in sequentibus paragraphis agam. Haerente in vtraque cauitate pure, paracenthesis etiam in utroque latere, neutiquam vero continuo, sed post temporis interuallum, instituenda est. Sin autem collectio puris in pericardio facta est, paracenthesis pericardii eodem modo fuscipitur. In Empyemate, a vulnere externo orto, paracenthesin nonnunquam, apta dilatatio vulneris ad effluxum puris, superuacaneam reddit; sin autem vulnus ad euacuationem non sufficit, tum pariter paracenthesis instituenda est.

§. XIII.

Pertractanda nobis nunc est illa paracenthesis, quae ope perforationis sterni instituitur, et terebratio sive trepanatio dicitur. Tunc autem haec tantummodo locum habere potest, si pus in mediastino antico vel in diploe ossis sterni haeret.^{a)} Praeparatio

^{a)} Conf. BARBETTE Anat. pract. lib. III. LINGVET Diff. Ergo in abscessu mediastini celebranda terebratio sterni. Parisiis, 1742. le

paratio vero ad sternum perforandum haec est, vt primo sternum ab integumentis communibus, ac muscularum adhaerentium tendinibus denudetur, et, ne impediatur operatio, haemorrhagia sistatur; vtrumque sic instituitur.

Aeger in tabula oblonga, puluino substrato, supinus ita recumbens teneatur, vt in vtroque latere aditus chirurgo quam commodissime pateat, qui nunc scalpello in sterni media parte primo diuidit integumenta communia incisione cruciata, et tanta quidem, quantam postulat modioli ambitus, et cum in ossium perforatione ac amputatione, summi cruciatus a perioftio veniant, huius separatio ad dolores mitigandos celerrime, ast etiam admodum caute, instituenda erit. Quid porro nunc a chirurgo faciendum sit, facile intelligitur. Quodsi vero haemorrhagia eundem in opere peragendo retardet, linteo carpto, stypticis impraeagnato, eadem sistenda est; qua post aliquot tempus sedata, ad ipsam sterni perforationem demum progreendiendum est. Cum vero haec operatio in omnibus fere similima fit trepanationi cranii, eademque etiam instrumenta, omnibus chirurgiae peritis cognita, adhibeantur, singulorum descriptionem atque applicationem merito omittimus. Hoc vnum modo liceat notare, quod haec perforatio maiorem curam ac attentionem requirat, quam cranii trepanatio, quippe quae in osse magis spongiosa fit, cuius tota fere substantia diploe est repleta, cum e contrario diploes ossium cranii duabus tabulis firmis, inferiori videlicet et superiori, sit inclusa. Itaque in ossium cranii perforatione diploes vestigia ad medium

ossis

le CAT memoires de l' Academie de Chirurgie, T. IV. PETIT
traité de maladies chirurgiques T. I. p. 77. II. p. 27. CLOSSII
Diff. de perforatione ossis pectoralis. Tubingae, 1795.

ossis perforandi partem modiolum descendisse indicant, ac nunc modiolum minori vi esse vertendum chirurgum monent, quod in perforatione sterni statim ab initio fieri oportet. Finita sterni perforatione, curatio plane conuenit cum curatione post paracenthesin ope incisionis in solis partibus mollibus factam. Cum vero sternum intus spongiosum sit, ligatura linimento, e melle vino et myrrha composito, illinire expedit, Quodsi vero caries sterni adest, tunc merito suadentur medicamenta contra cariem ossium in vniuersum utilia, quibus etiam suppuratio mitigatur. Omnis autem curatio pendet a viribus naturae, ad eamque tutius ac facilius promouendam acidum phosphoricum commendatur. ^{e)}

§. XIV.

Progređiamur nunc ad medicamenta interna, respicien-
tes simul ad spontaneas euacuationes puris, quae ab ipsa natura
procreantur. Et cum a prostratione virium febris plithistica
aeque ac procliuitas humorum ad dissolutionem pendeant,
omnibus reliquis medicamentis, balsamica antiseptica et robo-
rantia antecedant; e. g. extractum Myrrhae aquosum, flores
Benzoës, Camphora, Cort. Peruv., acidum sulphuricum, ^{f)}
elixir acidum HALLERI, balnea tepida, ^{g)} et alimenta eu-
pepta; valde laudatur etiam remedium GRIFFITHII, ^{h)} pe-
nitus vero a legibus chemiae abhorrens. Quodsi vero in thora-

cis

e) Conf. LODERI *Journal der Chirurgie*, I. Band.

f) Vid. REICH über das Fieber und dessen Behandl. 1800.

g) Conf. MARCARD über den Gebrauch der Bäder.

h) Vid. Auserl. Abhandl. für prakt. Aerzte. Vol. VI. p. 580.

cis cauo nouus dolor, tussis et suppressa expectoratio oriuntur, quae symptomata nouam inflammationem indicant, ab illis medicamentis abstinentia est, et noua inflammatio methodo antiphlogistica persequenda est. Sin vero pus a pulmonibus recipitur, et per tussim eiicitur, haec euacuatio expectorantium opere adiuuanda est; e. g. rad. Liquirit. sacchar. lactis, Lichen. islandic. melle despumat. Si sputum tenax est, resoluentia: e. g. rad. Enul., Kerm. mineral., gum. ammoniac., rad. Seneg., Camphora, Oxymell. squillitic. profund. Si sputum e contrario nimis dissolutum est, incrassantia: Sacchar. Myrrhatum, Cort. Chinae, flor. Sulphuris, flores Benzoës, essentia succini Gmelini, danda sunt. Eodem quoque modo per diluentia, aperientia et diuretica, euacuatio puris absorpti adiuuanda est, vt sunt: succi recentes radicis Dauci, Taraxaci cum herba herbae Chaerefolii, Hederae terrestris, Lactucae, Serum lactis, aqua Selterana, Fachingensis cum lacte, aqua Calcis cum lacte aliaque eiusdem indolis. Si oritur abscessus thoracis, et ille extus aperitur, tunc eodem modo tractari debet, ac si esset productus a paracenthesi. Si abscessus circa partes remotas nascitur, medicamenta citata et suppurationem continuantia applicanda sunt. Neque minoris momenti sunt vlcera artificia-ⁱ⁾ quae suppurationem, vel ortam sub ipsa origine, vel iam curatam iterumque recurrentem impediunt. Haec vlcera artificialia, remanente in pectoris cauitate pure, etiam interdum usum praestare possunt. Ad continuationem suppurationis vlcerum artificialium praecipue apti sunt globuli, ex bal-

samo

ⁱ⁾ Conf. LENTINI *Beiträge zur prakt. Arzneywissenschaft.* M V D G E,
Abhandlung vom catarrhalischen Husten. Leipzig, 1780.

samo Arcei et puluere cortic. Mezerei praeparati, cum cantharides hoc in casu nimia virtute polleant.

Quodsi vero pus in pectoris cauo manet, et signa morbi incurabilis occurrunt, medico nihil aliud restat, nisi, vt symptomata vrgentia ope anodynorum et analepticorum medicamentorum mitiget. Contra diarrhoeam colliquatiuam, quae signum pessimum est, laudatur haec emulsio ad clysmata: rec. Terebinth. puriss. vitell. ouor. intime subact. dr. vn. Theriac. andr. vnc. sem. Lact. rec. vnc. quat. misc. Hac non solum dolores sedantur, a pure acri, ad intestina deportato, excitati, sed pus ipsum etiam emendatur, eiusque natura sanguini, ad quem per resorptionem facile venit, infesta, mutatur. Cum omnis medela palliatiua in vniuersum in hoc sit posita, partim, vt excretiones praeter naturales et colliquatiuae coerceantur, partim, vt dolores suppressantur, talia semper eligenda sunt medicamenta, quae, dum vnam excretionem profusam retinent, alteram non magis augent, vel, quod peius est, omnes simul et maiore vi, quam natura, profusis euacuationibus iam assueta, ferre potest, suppressimunt. Sic saepe post aluum suppressam molestissimum asthma oritur phthisicis, non nisi per medicamenta aluum leniter mouentia leuandum.

THE

T H E S S.

I.

In omnibus morbis ad vim vitalem respicere debemus.

II.

In febribus putridis vesicatoria magis noxia sunt.

III.

Vermes in ipso corpore oriuntur.

IV.

Ex omnibus visceribus nullum ad obstruktiones magis inclinat, quam hepar.

V.

Ex pulsu solo non semper certum de morborum periculo iudicium formari potest.

VI.

VI.

Omnia medicamenta interna primam mutationem in stomacho exferunt,

VII.

Methodus roborans ac stimulans intempestive adhibita, in vniuersum minus affert detrimentum, quam methodi antiphlogisticae et antigastricae abusus.

*Non sicut steroidula sed melius medicinae secundum exponit
autem quoniam per se*

*olimque inter nos est quod de medicamentis
quibus invenimus nosq[ue]m*

IV